

Náhrada škody

Uděлил-li starosta obce plnou moc k zastupování v rozhodčím řízení advokátu, který věděl (nebo se z rozhodčího spisu mohl a měl dozvědět) o započitatelné pohledávce obce vůči rozhodčímu žalobci, neodpovídá podle § 420 obč. zák. obci za škodu spočívající v nákladech rozhodčího řízení, jež obec zaplatila na základě rozhodčího nálezu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 25 Cdo 3228/2019-651 ze dne 24.6.2020)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce: m., IČO XY, se sídlem úřadu XY, zastoupené JUDr. K.J., advokátem se sídlem K.V., proti žalovaným: 1. I. M., narozený XY, bytem XY, zastoupený JUDr. P.B., advokátem se sídlem Ch., a 2. L. J., IČO XY, se sídlem XY, zastoupený JUDr. L.K., advokátem se sídlem Ch., za účasti vedlejší účastnice na straně 2. žalovaného: Generali Česká pojišťovna a.s., se sídlem P., zastoupená Mgr. O.B., advokátem se sídlem S., o zaplacení 337.734 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Chebu pod sp. zn. 16 C 352/2015, o dovolání žalovaných proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 3. 2019, č. j. 14 Co 213/2018-578, tak, že rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 3. 2019, č. j. 14 Co 213/2018-578, pokud jím bylo rozhodnuto o povinnosti prvního žalovaného zaplatit žalobci společně a nerozdílně s druhým žalovaným 337.734 Kč s příslušenstvím, se mění tak, že rozsudek Okresního soudu v Chebu ze dne 29. 3. 2018, č. j. 16 C 352/2015-507, se potvrzuje v části výroku, jíž byla žaloba proti prvnímu žalovanému zamítnuta. Dovolání druhého žalovaného se odmítá. Žalobce je povinen zaplatit prvnímu žalovanému na náhradě nákladů řízení před okresním soudem 228.980 Kč a před odvolacím soudem 24.103 Kč, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. P.B., advokáta. Žalobce je povinen zaplatit prvnímu žalovanému na náhradě nákladů dovolacího řízení 26.051 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. P.B., advokáta. Druhý žalovaný a vedlejší účastnice na straně druhého žalovaného jsou povinni rovným dílem zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před okresním soudem 233.816 Kč a před odvolacím soudem 40.990 Kč, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. K.J., advokáta. Ve vztahu mezi žalobcem, druhým žalovaným a vedlejší účastnicí na straně druhého žalovaného nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Chebu rozsudkem ze dne 29. 3. 2018, č. j. 16 C 352/2015-507, zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal, aby žalovaným bylo uloženo společně a nerozdílně zaplatit žalobci 337.734 Kč s příslušenstvím, a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Okresní soud tak rozhodl o nároku na náhradu škody, představované náklady řízení, které žalobce podle pravomocného rozhodčího nálezu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „rozhodčí soud“) ze dne 11. 12. 2012, sp. zn. Rsp 1558/12 (dále jen „rozhodčí nález“), zaplatil dne 4. 1. 2013 společnosti THERMIA-BAU a.s. (dále též jen „zhotovitel“). Ta podle zjištění okresního soudu zhotovila pro žalobce opožděně dílo (stavbu hřiště), žalobce dílo převzal, přesto však na základě ujednání o zádržném podle smlouvy o dílo přijal od Komerční banky a.s. záruku 3.491.986,80 Kč, k jejímuž čerpání byl oprávněn jen do doby převzetí díla. Zhotovitel byl pak nucen bance částku odpovídající záruce s příslušenstvím uhradit, čímž mu vznikla škoda. Žalobce zhotoviteli dopisem ze dne 10. 6. 2011 vyúčtoval smluvní pokutu za pozdní dokončení díla ve výši 3.494.064 Kč. V době od 28. 3. 2012 do 3. 12. 2014 první žalovaný jako starosta jednal za žalobce navenek a vykonával

pravomoci městské rady, neboť žalobce neměl zvolenu radu města. Společnost THERMIA-BAU a.s. uplatnila svůj nárok na náhradu shora uvedené škody dne 1. 8. 2012 žalobou u rozhodčího soudu, rozhodčí žaloba byla žalobci doručena dne 10. 8. 2012. Žalobce (jednající prvním žalovaným) udělil dne 13. 8. 2012 druhému žalovanému plnou moc k zastupování v rozhodčím řízení. Druhý žalovaný v rozhodčím řízení neuplatnil jako obranu započtení nároku žalobce proti THERMIA-BAU a.s. na zaplacení smluvní pokuty. Tento nárok uplatnil dne 8. 2. 2013 samostatnou rozhodčí žalobou, v rozhodčím řízení uspěl a byla mu přisouzena též náhrada nákladů rozhodčího řízení, avšak tyto pohledávky žalobce nejsou vymahatelné, neboť THERMIA-BAU a.s. přisouzenou smluvní pokutu ani náklady řízení nezaplatila, podala sama na sebe insolvenční návrh a 13. 9. 2013 skončila v úpadku. Okresní soud uplatněný nárok posoudil podle § 420 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, účinného do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“). Žalovanými vznesenou námitku promlčení shledal nedůvodnou, neboť žalobci vznikla škoda až zaplacením nákladů rozhodčího řízení dne 4. 1. 2013, žaloba byla podána 30. 12. 2015, tedy před uplynutím objektivní promlčecí lhůty podle § 106 odst. 2 obč. zák. Neuplynula ani dvouletá subjektivní promlčecí doba podle § 106 odst. 1 obč. zák., která nezačala běžet dne 4. 1. 2012, kdy byl starostou žalobce první žalovaný (jenž má v této věci protichůdný právní zájem než žalobce), ale až dne 3. 12. 2014, kdy se stala starostou žalobce jiná osoba než první žalovaný. Žalobu proti prvním žalovanému neshledal okresní soud důvodnou, když uzavřel, že první žalovaný sice věděl o tom, že žalobce zadržuje zhotoviteli neoprávněně vyčerpanou bankovní záruku a současně má proti němu započitatelnou pohledávku na zaplacení smluvní pokuty, ale až do doručení rozhodčí žaloby dne 10. 8. 2012 se oprávněně domníval, že spor byl předchozím vedením žalobce urovnán. Navíc první žalovaný ihned po obdržení rozhodčí žaloby udělil druhému žalovanému (advokátu) plnou moc k zastupování v rozhodčím řízení, čímž jako osoba oprávněná jednat za žalobce učinil vše, co po něm bylo možno jako po řádném hospodáři v dané situaci požadovat. Okresní soud uzavřel, že žalobci za škodu neodpovídá podle § 16 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, ve spojení s § 420 obč. zák. ani druhý žalovaný, neboť vznik povinnosti žalobce k náhradě nákladů rozhodčího řízení není v příčinné souvislosti s tím, že druhý žalovaný neučinil v rozhodčím řízení projev započtení nároku žalobce na smluvní pokutu vůči THERMIA-BAU a.s. Nelze totiž předvídat, jak by rozhodčí soud námitku započtení hodnotil a jaké by bylo rozhodnutí o nákladech rozhodčího řízení v případě započtení. Žalobce by se svou obranou mohl být úspěšný, ale to by ještě nemuselo nutně znamenat, že by mu nebyla uložena povinnost k náhradě nákladů řízení.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 12. 3. 2019, č. j. 14 Co 213/2018-578, změnil rozsudek okresního soudu tak, že uložil oběma žalovaným zaplatit žalobci společně a nerozdílně 337.734 Kč s příslušenstvím, a rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů. Vyšel ze skutkových zjištění okresního soudu, že první žalovaný věděl o smluvní pokutě, o tom, že byla zhotoviteli vyúčtována dopisem z 10. 6. 2011 i o tom, že žalobce zadržuje bankovní záruku za účelem úhrady smluvní pokuty, a to ještě předtím, než se stal starostou žalobce. Jak žalobce, tak první žalovaný však až do zahájení rozhodčího řízení měli za to, že zhotovitel nebude náhradu škody požadovat. Odvolací soud dále doplněným dokazováním vzal za prokázané, že součástí příloh rozhodčí žaloby byl dopis žalobce z 20. 10. 2011, z něhož byla zřejmá existence nároku na smluvní pokutu, jakož i to, že jej zhotovitel neuznává. Odvolací soud se předně zcela ztotožnil s posouzením námitky promlčení okresním soudem. Podle odvolacího soudu pak první žalovaný porušil povinnost řádné péče o majetek obce podle § 38 odst. 1 a 2 zákona č. [128/2000](#) Sb., o obcích, tím, že ihned po obdržení rozhodčí žaloby neinformoval druhého žalovaného o existenci započitatelné pohledávky žalobce na zaplacení smluvní pokuty, nedal mu pokyn k jejímu započtení v rozhodčím řízení, ani ji sám nezapočetl. Proto podle § 420 obč. zák. odpovídá za škodu tím vzniklou, a to společně a nerozdílně s druhým žalovaným, který se nejpozději z rozhodčí žaloby a jejích příloh dozvěděl o započitatelné pohledávce žalobce. Podle vlastního vyjádření pak druhý žalovaný věděl o existenci nároku na smluvní pokutu nejpozději při prvním jednání rozhodčího soudu. Započtení této pohledávky žalobce za zhotovitelem bylo základní a nejjednodušší obranou žalobce v rozhodčím řízení, druhému žalovanému v jejím uplatnění nic nebránilo. Pokud ji druhý žalovaný nevyužil, porušil povinnost stanovenou v § 16 zákona o advokacii,

proto žalobci odpovídá podle § 420 obč. zák. za škodu představovanou náklady rozhodčího řízení. Neúspěch žalobce v rozhodčím řízení (a tudíž i povinnost zaplatit náklady rozhodčího řízení) je v příčinné souvislosti s porušením povinnosti druhého žalovaného jako advokáta, neboť při pravidelném běhu věci by se rozhodčí soud nemohl námitkou započtení nezabývat (ať se snad rozhodce k této možnosti při jednání vyjadřoval jakkoli) a žalobce by s touto námitkou musel být úspěšný. Náklady rozhodčího řízení by mu proto nemohly být uloženy k úhradě a škoda v jejich výši by mu nevznikla.

Rozsudek odvolacího soudu napadl první žalovaný dovoláním, jehož přípustnost dovozuje tím, že odvolací soud v rozporu s judikaturou, např. rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2233/99, nepřihlédl k tomu, že na vzniku škody se podílel i sám žalobce tím, že ještě než se první žalovaný stal jeho starostou, nezapočetl pohledávku na zaplacení smluvní pokuty proti nároku zhotovitele, ani prvního žalovaného po jeho zvolení starostou neinformoval o existenci započitatelné pohledávky. Dále podle prvního žalovaného odvolací soud nesprávně vyřešil v judikatuře dosud neřešenou otázku, zda se starosta obce dopustí porušení svých povinností podle § 38 zákona o obcích, když respektuje právní názor advokáta, jemuž udělil plnou moc pro zastupování obce. Zdůraznil, že nemá právnické vzdělání, proto udělil-li k zastupování obce v rozhodčím řízení plnou moc advokátu, počínal si s příslušnou péčí a opatrností. Konečně nesouhlasil s právním posouzením námítky promlčení soudy obou stupňů. Vyjádřil názor, že žalobce se o vzniku škody dozvěděl již v okamžiku, kdy se o zaplacení dozvědělo zastupitelstvo žalobce, vrcholný orgán obce, který je nadán pravomocí odvolat starostu. Subjektivní dvouletá promlčecí doba podle § 106 odst. 1 obč. zák. tak nezačala běžet až dnem, kdy po prvním žalovaném byl zvolen nový starosta žalobce, ale již 4. 1. 2013, kdy se o zaplacení nákladů řízení dozvědělo zastupitelstvo. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3526/2007, o které opřely soudy svůj závěr o počátku běhu subjektivní promlčecí doby, je pro danou věc nepoužitelné, neboť se týká škody způsobené společností s ručením omezeným jejím jediným jednatelem. Konečně zmínil, že by případná náhrada škody měla být snížena o částku 253.036 Kč, tedy o náklady, které byly žalobci pravomocně přiznány v rozhodčím řízení o zaplacení smluvní pokuty proti zhotovitel. První žalovaný navrhl zrušení rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Rozsudek odvolacího soudu napadl dovoláním také druhý žalovaný. Namítl, že při převzetí právního zastoupení žalobce (dne 13. 8. 2012) nebyl informován ani předchozím právním zástupcem žalobce ani prvním žalovaným o existenci započitatelné pohledávky žalobce, nesouhlasil s názorem odvolacího soudu, že k vyúčtování smluvní pokuty došlo platně dopisem žalobce z 10. 6. 2011 (a že proto byl nárok na smluvní pokutu splatný), a vyjádřil názor, že započtením smluvní pokuty v rozhodčím řízení by žalobce v podstatě uznal pohledávku zhotovitele, což by bylo v rozporu s jím zvolenou procesní strategií. Podle druhého žalovaného nebylo prokázáno, že by zjevně nesprávně aplikoval právní normy nebo opomenul normy pro věc rozhodné, případně že by se dopustil zjevného pochybení faktického směru (např. promeškání lhůty). Měřítkem správnosti jeho služeb nemůže být bez dalšího úspěšnost klienta ve sporu. Rozsudek odvolacího soudu vůči němu nerespektuje judikaturu Nejvyššího soudu, zejména rozsudek ze dne 27. 9. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1734/2016, či rozsudek ze dne 14. 7. 2011, sp. zn. 25 Cdo 121/2010. Namítl spoluzavinění žalobce na vzniku škody, představované tím, že žalobce řádně smluvní pokutu u zhotovitele neuplatnil a do doby zahájení rozhodčího řízení nezapočetl. Druhý žalovaný navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření k dovolání prvního žalovaného popsal svůj pohled na širší souvislosti sporu a okolnosti zvolení prvního žalovaného starostou a ztotožnil se s právním posouzením odvolacího soudu, které pokládá za souladné s ustálenou judikaturou. Navrhl odmítnutí dovolání.

Vedlejší účastnice na straně druhého žalovaného navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Vyjádřila názor, že druhý žalovaný neporušil svou povinnost

podle § 16 zákona o advokacii takovým způsobem, aby bylo možno dovést jeho odpovědnost za škodu žalobce podle § 24 zákona o advokacii. Ztotožnila se s postupem druhého žalovaného v rozhodčím řízení jako s postupem správným a účelným.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) shledal, že dovolání byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými - účastníky řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupenými advokáty ve smyslu § 241 o. s. ř. (druhý žalovaný je také sám osobou s právnickým vzděláním).

Dovolání prvního žalovaného je přípustné podle § 237 o. s. ř. pro posouzení dosud neřešené otázky odpovědnosti starosty za škodu vzniklou obci na nákladech rozhodčího řízení, v němž byla zastoupena advokátem. Dovolání je důvodné.

Podle § 242 odst. 3 věta první o. s. ř. rozhodnutí odvolacího soudu lze přezkoumat jen z důvodů uplatněných v dovolání.

Nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) může spočívat v tom, že odvolací soud věc posoudil podle nesprávného právního předpisu, nebo že správně použitý právní předpis nesprávně vyložil, případně jej na zjištěný skutkový stav věci nesprávně aplikoval.

Vzhledem k ustanovením § 3028 odst. 3 a § 3079 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014, se věc posuzuje podle dosavadních předpisů, tedy podle zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013, neboť jde o právní poměry vzniklé před 1. 1. 2014.

Podle § 38 odst. 1 zákona č. [128/2000](#) Sb., o obcích, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „zákon o obcích“), majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví.

Podle § 38 odst. 6 zákona o obcích je obec povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.

Podle § 38 odst. 7 zákona o obcích je obec povinna trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv.

Podle § 99 odst. 1 zákona o obcích je rada obce výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.

Podle § 99 odst. 2 zákona o obcích v obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon jinak (§ 102 odst. 4).

Podle § 103 odst. 1 zákona o obcích starosta zastupuje obec navenek.

Podle § 420 odst. 1 obč. zák. každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.

V daném případě se žalobce domáhá náhrady škody, představované náklady rozhodčího řízení, které jako neúspěšný účastník zaplatil podle pravomocného rozhodčího nálezu. Odvolacím soudem bylo zjištěno (skutková zjištění podle § 241a odst. 1 o. s. ř. dovolacímu přezkumu nepodléhají), že již v době, kdy proti žalobci bylo rozhodčí řízení zahájeno, měl k dispozici započitatelnou pohledávku za zhotovitelem, kterou mohl v rozhodčím řízení jako obranu uplatnit, což vyplývalo z příloh rozhodčí žaloby a dále vyšlo najevo též při prvním jednání před rozhodčím soudem. První žalovaný (starosta obce) udělil druhému žalovanému (advokátu) plnou moc k zastupování žalobce v rozhodčím řízení

bezprostředně po obdržení rozhodčí žaloby.

Odpovědnost starosty obce za škodu, kterou obci způsobil při výkonu funkce, se řídí ustanovením § 420 a násl. obč. zák. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1319/2004, publikovaný pod číslem 16/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, část občanskoprávní, a pod C 5489 Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck). Vznikla-li v daném případě žalobci škoda tím, že zaplatil náklady rozhodčího řízení, v němž byl neúspěšný, tedy splněním povinnosti pravomocně uložené rozhodnutím v rozhodčím řízení, spočívá původ škody právě v tomto řízení a je v příčinné souvislosti s procesním neúspěchem žalobce (§ 30 zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů a § 142 odst. 1, § 151 o. s. ř.). Naopak okolnost, že první žalovaný ani předcházející starosta žalobce nepřistoupili k započtení pohledávky na zaplacení smluvní pokuty před zahájením rozhodčího řízení, není bezprostřední a hlavní příčinou vzniku povinnosti k náhradě nákladů rozhodčího řízení. Touto bezprostřední příčinou je procesní postup a zvolený způsob obrany žalobce v rozhodčím řízení. Odvolacímu soudu sice lze přisvědčit v názoru, že první žalovaný jako zkušený místní politik a muž středního věku mohl mít určitou představu o možnostech obrany v rozhodčím řízení a vzhledem k vědomosti o existenci nároku na smluvní pokutu vůči zhotoviteli by mohl v řízení provést započtení této pohledávky vůči uplatněnému nároku. Jestliže by starosta v rozhodčím řízení hájil práva obce sám, bylo by namísto se zabývat otázkou, zda (tím, že nevznese námitku započtení) si počínal v souladu s § 38 zákona o obcích hospodárně a účelně v zájmu ochrany majetkových práv obce. V daném případě však tomu tak nebylo, první žalovaný bezprostředně poté, co byla obci doručena rozhodčí žaloba, udělil pro zastupování v rozhodčím řízení plnou moc advokátu, tedy osobě s právníkym vzděláním, která z titulu své profese je povinna hájit zájmy klienta s odbornou péčí. Dovolací soud je přesvědčen, že tím první žalovaný učinil vše potřebné, aby zajistil ochranu majetku města v rámci rozhodčího řízení, a tak vyhověl povinností plynoucím pro něj z § 38 zákona o obcích. První žalovaný se tedy nedopustil porušení právní povinnosti, která by měla za následek vznik povinnosti obce k náhradě nákladů rozhodčího řízení. Dovolací soud proto uzavírá, že udělil-li starosta obce plnou moc k zastupování v rozhodčím řízení advokátu, který věděl (nebo se z rozhodčího spisu mohl a měl dozvědět) o započitatelné pohledávce obce vůči rozhodčímu žalobci, neodpovídá podle § 420 obč. zák. obci za škodu spočívající v nákladech rozhodčího řízení, jež obec zaplatila na základě rozhodčího nálezu. Protože dovolací soud shledal důvodnou námitku dovolatele o absenci protiprávního jednání na jeho straně, nezabýval se již jeho dovolacími námitkami ohledně spoluzavinění žalobce a promlčení uplatněného nároku.

Dovolací soud proto podle § 243d odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil napadený rozsudek odvolacího soudu v části výroku, týkající se prvního žalovaného tak, že potvrdil zamítavý výrok rozsudku okresního soudu vůči prvnímu žalovanému.

Dovolání druhého žalovaného je nepřijatelné. Zpochybňuje-li dovolatel závěr odvolacího soudu ohledně jeho informovanosti o existenci a splatnosti započitatelné pohledávky žalobce pro účely rozhodčího řízení, nesměřují jeho námitky proti právnímu posouzení věci, nýbrž jen proti zjištěnému skutkovému stavu, čímž však nelze přípustnost dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř. založit. Právní posouzení odpovědnosti druhého žalovaného odvolacím soudem sice není zcela přiléhavé, nicméně rozhodnutí je z pohledu dovolatelem uplatněných námitek správné a nepřiči se závěrům dovolatelem zmiňovaných rozsudků Nejvyššího soudu. Porušení povinností podle § 16 odst. 1 a 2 zákona č. [85/1996](#) Sb., o advokacii, nezakládá odpovědnost advokáta za škodu podle § 420 obč. zák., ale podle § 24 odst. 1 a 4 zákona o advokacii, podle něhož advokát odpovídá klientovi za újmu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Této odpovědnosti se zproští, prokáže-li, že újma nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat. Závěr odvolacího soudu o odpovědnosti druhého žalovaného za vznik škody žalobce v rozhodčím řízení je správný i ve světle předpokladů posledně citovaného ustanovení. Tvrdí-li druhý žalovaný, že nemohl

vznést námitku započtení v rozhodčím řízení proto, že nevěděl o existenci dopisu ze dne 10. 6. 2011, jímž byla smluvní pokuta zhotoviteli vyúčtována, pak jednak zpochybňuje skutkové závěry odvolacího soudu o této otázce a jednak přehlíží, že existence nároku žalobce na smluvní pokutu vyplývala z příloh rozhodčí žaloby, s nimiž se jako advokát mohl a měl seznámit, například nahlédnutím do rozhodčího spisu. Navíc tato námitka druhého žalovaného je v rozporu s jeho další dovolací námitkou, že s prvním žalovaným projednal i možnost obrany za použití započtení smluvní pokuty, ale první žalovaný mu dal pokyn nárok zhotovitele uzнат. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2017, sp. zn. 25 Cdo 1734/2016, na který odkazoval dovolatel, se týkal situace, kdy žalovaný advokát zvolil riskantní procesní strategii, která vedla v konečném důsledku k výrazné finanční ztrátě na straně klientky, avšak učinil tak po dohodě s klientkou a jejím řádném poučení. Závěr dovolacího soudu, že advokát neodpovídá za škodu, jestliže na pokyn klienta, poučeného o případných důsledcích, zvolí z možných procesních strategií (kdy všechny nesou určitá rizika) tu, jež v důsledku okolností, které advokát nemohl předem znát ani ovlivnit, nevedla k úspěchu v soudním sporu, se v nyní projednávané věci nemůže uplatnit, neboť zde nebylo prokázáno, že by druhý žalovaný žalobci nabízel jako jednu z více strategií v rozhodčím řízení také započtení pohledávky na smluvní pokutu a žalobce, ač řádně poučen o možných důsledcích jejího nevyužití, by dal druhému žalovanému pokyn k samostatnému vymáhání smluvní pokuty a nevyužití námitky započtení v již zahájeném rozhodčím řízení. Také nešlo o situaci, že by neúspěch žalobce v rozhodčím řízení byl důsledkem okolností, které by nemohl druhý žalovaný předem znát a ovlivnit. Uplatněním námitky započtení se procesní postavení žalobce v rozhodčím řízení nemohlo nijak zhoršit ani v případě, že by započtení nebylo shledáno rozhodčím soudem účinným. Argument druhého žalovaného, že by vznesením námitky započtení žalobce připustil převzetí díla, není relevantní, námitku započtení bylo možno uplatnit výslovně jen pro případ, že by rozhodčí soud žalobcem popíranou pohledávku zhotovitele shledal důvodnou. Z dovolatelem zmíněného rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2011, sp. zn. 25 Cdo 121/2010, sice vyplývá, že měřítkem správnosti poskytování právních služeb advokátem nemůže být bez dalšího úspěšnost ve sporu a že na advokáta nelze klást nepřiměřené požadavky, např. aby v situaci, kdy určitá právní otázka je v právní teorii i praxi sporná, předjímal budoucí vyřešení takové otázky judikaturou vyšších soudů. O takovou situaci se však v dané věci nejedná. Dovolatel není činen odpovědným za postup podle dosud neustáleného právního názoru, ale za nevyužití běžně užívané obrany, která se přímo nabízela, a o které byl informován (nejpozději v den prvního z celkem tří jednání rozhodčího soudu). V rozsudku sp. zn. 25 Cdo 121/2010 bylo dovolacím soudem konstatováno, že „advokát je při poskytování právních služeb klientovi povinen postupovat s náležitou odbornou péčí (srov. Buchta, Z: K odpovědnosti advokáta za škodu způsobenou z neznalosti, in Právní rozhledy č. 2/2008, s. 16; nebo Lisse, L.: Několik poznámek k ust. § 3 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, a k některým ustanovením souvisejícím, Bulletin advokacie č. 11-12/2006, s. 90). To předpokládá iniciativní a samostatný přístup advokáta, poskytnutí potřebných informací klientovi, vysvětlení řešené problematiky, představení možných variant postupu, vyhodnocení jejich výhod i rizik a vyžádání si pokynů (informovaného souhlasu) klienta v případě, že je to potřebné.“ Takovým způsobem druhý žalovaný v dané věci nepostupoval a důsledkem jeho rozhodnutí neuplatnit v řízení způsobilou obranu byl vznik povinnosti neúspěšného žalobce k náhradě nákladů řízení zhotoviteli. Konečně i námitka ohledně spoluzavinění žalobce je zcela nepřijatelná. Žalobce (jednající prvním žalovaným) udělil druhému žalovanému jako advokátu plnou moc k vyřešení situace, v níž se právě dne 13. 8. 2012 nacházel – tedy k zastupování žalobce v rozhodčím řízení. Postup klienta před vznikem zastoupení (není-li jím stav řízení nezvratně ovlivněn) je z pohledu hodnocení správnosti postupu advokáta v rozhodčím řízení pro posouzení odpovědnosti advokáta bez významu. Příčinnou souvislost mezi náklady řízení a nezapočtením pohledávky žalobcem před rozhodčím řízením nelze dovodit mimo jiné i proto, že případné započtení pohledávky žalobcem by nebylo překážkou vedení rozhodčího řízení.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud dovolání druhého žalovaného podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před okresním, odvolacím i dovolacím soudem mezi žalobcem a prvním žalovaným bylo rozhodnuto podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. Náklady prvního žalovaného před okresním soudem jsou představovány odměnou advokáta za 19 úkonů právní služby po 9.660 Kč podle § 7 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., paušální náhradou hotových výdajů advokáta k 19 úkonům právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb. a 21% daní z přidané hodnoty ze součtu shora uvedených částek podle § 137 odst. 3 o. s. ř., celkem po zaokrouhlení 228.980 Kč. Náklady prvního žalovaného za řízení před odvolacím soudem jsou představovány odměnou advokáta za dva úkony právní služby po 9.660 Kč podle § 7 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., dvěma paušálními náhradami hotových výdajů advokáta po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb. a 21% daní z přidané hodnoty ze součtu uvedených částek podle § 137 odst. 3 o. s. ř., celkem po zaokrouhlení 24.103 Kč. Náklady dovolacího řízení prvního žalovaného se skládají z odměny advokáta za jeden úkon právní služby ve výši 9.660 Kč podle § 1 odst. 2, § 6 odst. 1, § 7, a § 11 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., z náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., to vše zvýšeno o náhradu za daň z přidané hodnoty podle § 137 odst. 3 o. s. ř., a zaplacený soudní poplatek z dovolání 14.000 Kč, celkem po zaokrouhlení 26.051 Kč.

O náhradě nákladů řízení před okresním a odvolacím soudem mezi žalobcem, druhým žalovaným a vedlejší účastnicí na straně druhého žalovaného bylo rozhodnuto podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř. Náklady žalobce před okresním soudem jsou představovány odměnou advokáta za 18 úkonů právní služby po 9.660 Kč podle § 7 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., paušální náhradou hotových výdajů advokáta k 18 úkonům právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., 21% daní z přidané hodnoty ze součtu shora uvedených částek podle § 137 odst. 3 o. s. ř. a zaplaceným soudním poplatkem z žaloby 16.887 Kč, celkem po zaokrouhlení 233.816 Kč. Náklady žalobce za řízení před odvolacím soudem jsou představovány odměnou advokáta za dva úkony právní služby po 9.660 Kč podle § 7 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., dvěma paušálními náhradami hotových výdajů advokáta po 300 Kč podle § 13 odst. 4 vyhlášky č. [177/1996](#) Sb., 21% daní z přidané hodnoty ze součtu uvedených částek podle § 137 odst. 3 o. s. ř. a zaplaceným soudním poplatkem z odvolání 16.887 Kč, celkem po zaokrouhlení 40.990 Kč.

O náhradě nákladů dovolacího řízení mezi žalobcem, druhým žalovaným a vedlejší účastnicí na straně druhého žalovaného bylo rozhodnuto podle § 243c odst. 3 věty první, § 224 odst. 1 a § 146 odst. 3 o. s. ř. Druhý žalovaný, jehož dovolání bylo odmítnuto, a vedlejší účastnice, která jej ve sporu podporuje, nemají na náhradu nákladů řízení právo. Žalobci v dovolacím řízení vůči druhému žalovanému ani vůči vedlejší účastnici žádné náklady nevznikly (vyjádření podal toliko k dovolání prvního žalovaného).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)